

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ
У ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ
(нова редакція)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Державного університету
економіки і технологій

протокол від «28» січня 2021 р. № 5

Голова Вченої ради Державного
університету економіки і технологій

А. ШАЙКАН

«28» січня 2021 р.

Введено в дію наказом

від «28» січня 2021 р. № 11

Кривий Ріг
2021 р.

ЗМІСТ

1.	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	3
2.	НОРМИ ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ	4
3.	ВИДИ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	5
4.	НОРМИ І ПРАВИЛА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ НАУКОВО- ПЕДАГОГІЧНИХ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ	7
5.	НОРМИ І ПРАВИЛА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	8
6.	ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ	9
7.	УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ	11
8.	ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ, НАВЧАЛЬНО- НАУКОВИХ ПРАЦЬ, НАУКОВИХ МАТЕРІАЛІВ НА НАЯВНІСТЬ ОЗНАК АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ	12
9.	ЗАХОДИ З ПОПЕРЕДЖЕННЯ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ОСВІТНЬО-НАУКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	14
8.	ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ ДОДАТКИ	14

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про академічну доброчесність (далі – Положення) Державного університету економіки і технологій (далі – Університет) визначає загальноприйняті норми здійснення освітньо-наукової діяльності здобувачами вищої освіти, а також педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та іншими категоріями співробітників (далі – співробітники університету) з дотриманням основних моральних і правових стандартів академічної поведінки та принципу нетерпимості до порушень етики академічних взаємовідносин.

1.2. Положення розроблене відповідно до Конституції України, Цивільного кодексу України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права» та інших законодавчих актів, наказів і рекомендацій Міністерства освіти і науки України, Статуту Університету та внутрішніх нормативно-правових актів Університету.

1.3. Організація освітньо-наукової діяльності здобувачами вищої освіти, а також співробітниками Університету здійснюється з дотриманням принципів академічної доброчесності відповідно до цього Положення з урахуванням вимог:

- 2.2. Закону України «Про освіту»;
- 2.3. Закону України «Про вищу освіту»;
- 2.4. Закону України «Про авторське право і суміжні права»;
- 2.5. Закону України «Про видавничу справу»;
- 2.6. Закону України «Про запобігання корупції»;
- 2.7. інших чинних нормативно-правових актів у сфері освіти;
- 2.8. внутрішніх нормативних документів Університету.

1.4. Це Положення є основним нормативним документом, що регламентує дотримання принципів академічної доброчесності в Університеті. Положення спрямоване на забезпечення довіри до результатів навчання і наукових досягнень учасників освітнього процесу на основі дотримання принципів і норм професійної етичної поведінки, високих стандартів в освітньому процесі та науковій діяльності Університету, запобігаючи порушенням академічної доброчесності.

1.5. Дане Положення має на меті покращення якості освітнього процесу, забезпечення дотримання здобувачами вищої освіти, науково-педагогічними та науковими працівниками Університету вимог щодо оформлення письмових робіт, навчально-методичних праць, наукових досліджень і встановлення відповідальності за їхнє порушення.

1.6. Положення регламентує види порушень академічної доброчесності, відповідальності за них, управління процесами забезпечення академічної доброчесності, а також основи поведінки всіх зацікавлених осіб.

1.7. Забезпечення академічної доброчесності є невід'ємною складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти та науково-освітньої діяльності Університету.

1.8. У даному Положенні використовується наступна термінологія:

автор – фізична особа, творчою працею якої створено твір;

академічна доброчесність – сукупність етичних принципів і визначених законами правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання і провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень;

парафраза переказ – виклад першоджерела своїми словами;

першоджерело – безпосереднє джерело певних відомостей або оригінальна основоположна праця (опублікований текст інших авторів), що містить первинну інформацію;

твір (робота, матеріал) – результат наукової чи навчально-методичної діяльності конкретної особи (чи співавторства групи осіб), який представлено на паперових носіях або в електронному вигляді, у т.ч. у мережі Інтернет, (поширеними типами творів є такі: монографія, підручник, навчальний посібник, стаття, тези, препринт, автореферат і рукопис дисертації (дисертаційна робота), магістерська чи бакалаврська робота, курсова робота чи проєкт, реферат, есе тощо);

текстове запозичення – дослівне відтворення тексту першоджерела;

унікальність твору (роботи, матеріалу) – наявність у творі (роботі, матеріалі) текстів, таблиць, ілюстративних матеріалів, у яких відсутні запозичення чужих текстів чи парафрази;

цитата – порівняно стислий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого (у т. ч. оприлюдненого у мережі Інтернет) твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерело цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілими власні твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

1.9. Академічна доброчесність є одним із етичних принципів Університету.

Основними засадами академічної доброчесної поведінки є:

- відповідальність – виконання взятих на себе зобов'язань; протистояння проявам академічної недоброчесності; демонстрація прикладів гідної поведінки, дотримання субординації;

- довіра – впевненість у чесності усіх учасників освітньо-наукового процесу, можливість покластись один на одного, відсутність побоювань відносно того, що результати діяльності можуть бути викрадені, а репутацію – підірвано;

- законність – дотримання кожним учасником освітньо-наукового процесу законів і стимулювання до цього інших;

- правдивість – прагнення до істини, вільне та відкрите поширення знань, їх безперервне надбання і збагачення;

- прозорість – доступність і відкритість інформації, яка передбачає, що всі учасники освітньо-наукового процесу зобов'язані діяти відкрито, передбачувано, зрозуміло та в рамках закону;

- чесність – систематичне уникнення проявів академічної недоброчесності в освітньо-науковій діяльності.

2. НОРМИ ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1. Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними і науковими працівниками передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації і власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;

- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;

- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

2.2. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного і підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

3. ВИДИ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

3.1. Порухенням академічної доброчесності вважається:

1. Академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

Основними видами академічного плагіату є:

- *клонування* – копіювання, точне відтворення (слово в слово) чужого тексту та/або запозичення ілюстрацій з наступним представленням їх як авторських;
- *копіювання* – наявність матеріалу, що містить значну частину тексту та/або ілюстративне запозичення з одного джерела без змін;
- *«знайти-замінити»* – збереження основного змісту джерела зі зміною ключових слів і фраз;
- *ремікс* – парафраза матеріалів кількох джерел, упорядкованих так, щоб текст виглядав цілісним;
- *гібрид* – поєднання цитованих джерел і скопійованих матеріалів (тексту, ілюстрацій) без посилання;
- *мешап-мікс (змішування)* скопійованих матеріалів із кількох джерел;
- *агрегатор* – текст та/або ілюстрації мають належне оформлення цитат, але майже не містять оригінальних думок, власного внеску автора (стосується лише наукових робіт, де обов'язковою частиною є авторські дослідження);
- *ретвіт* – текст містить належне цитування, але, по суті, дублює формулювання та/або структуру першоджерела (стосується лише наукових робіт, де обов'язковою частиною є авторські дослідження).

2. Інші види порушення академічної доброчесності:

2.1. Самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.

Самоплагіат:

- дуплікація публікацій — публікація однієї і тієї самої наукової роботи (цілком або з несуттєвими змінами) в декількох виданнях, а також повторна публікація (цілком або з несуттєвими змінами) раніше оприлюднених статей, монографій, інших наукових робіт як нових наукових робіт;
- дуплікація наукових результатів — публікація повністю чи частково одних і тих самих наукових результатів у різних статтях, монографіях, інших наукових працях як нових результатів, які публікуються вперше;
- подання у звітах із виконання різних наукових проєктів тих самих результатів як таких, що отримані при виконанні відповідного проєкту;
- повторне подання здобувачами освіти письмових робіт, які вже подавалися як звітність із інших дисциплін, без дозволу викладача;
- агрегування чи доповнення даних — суміщення раніше опублікованих і нових даних без їх поділу з відповідними посиланнями на попередню публікацію;

- повторний аналіз раніше опублікованих даних без посилання на попередню публікацію цих даних і раніше виконаного їх аналізу.

2.2. *Фабрикація* – вигадання даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях, у т.ч. використання неіснуючих джерел (наявність у тексті посилань на неіснуючі джерела, недостовірні або неточні відомості про джерела).

Фабрикація:

- наведення у письмових роботах здобувачів та в наукових роботах вигаданих чи неперевіраних даних, зокрема, статистичних даних, результатів експериментів, розрахунків чи емпіричних досліджень, фотографій, аудіо- і відеоматеріалів тощо;

- посилання на вигадані джерела інформації або навмисне посилання не насправжнє джерело;

- приписування іншим особам текстів, думок чи ідей, яких вони не висловлювали чи не публікували.

2.3. *Фальсифікація* – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

Фальсифікація:

- необґрунтоване коригування результатів власних наукових досліджень чи виконання навчальних завдань (таке, що не базується на повторних чи додаткових дослідженнях, вимірюваннях або розрахунках, виправленні виявлених помилок тощо);

- наведення у письмових роботах здобувачів та в наукових роботах свідомо змінених літературних даних і даних, отриманих з інших джерел; зокрема, статистичних даних, результатів експериментів, розрахунків чи емпіричних досліджень, фотографій, аудіо- і відеоматеріалів без належного обґрунтування причин і зазначення методики їх коригування;

- наведення неповної або викривленої інформації про апробацію результатів досліджень і розробок.

2.4. *Стискування* – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема, під час оцінювання результатів навчання.

2.5. *Обман* – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу, у т.ч. проходження процедур контролю знань підставними особами.

Обман:

- включення до співавторів наукових публікацій осіб, що не брали кваліфікованої участі в їх підготовці;

- невключення до співавторів наукових публікацій осіб, що брали кваліфіковану участь в їх підготовці;

- подання як результатів власної праці робіт, виконаних на замовлення іншими особами, або робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на таке використання;

- здавання або представлення різними особами робіт з однаковим змістом як результату власної навчальної діяльності;

- написання чужих варіантів завдань на контрольних заходах;

- використання системи прихованих сигналів (звукових, жестових та ін.) при виконанні групових контрольних заходів з однаковими варіантами;

- несамостійне виконання завдань у випадках, коли не дозволяється отримання допомоги, або не зазначення інформації про отриману допомогу, консультації, співпрацю;

- проходження процедур контролю знань підставними особами;

- симуляція погіршення стану здоров'я, хвороби з метою уникнення контрольних заходів;

- надання відгуків або рецензій на наукові або навчальні роботи без належного проведення їх експертизи.

2.6. *Хабарництво* – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція

щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

2.7. *Необ'єктивне оцінювання* – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти, у т.ч. застосування системи оцінювання, що не відповідає декларованим цілям і завданням теми, дисципліни, практики, освітньої програми тощо; відсутність об'єктивних критеріїв оцінювання.

Необ'єктивне оцінювання:

- свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти;
- невчасне повідомлення здобувачів освіти про систему оцінювання результатів навчання;
- застосування системи оцінювання, що не відповідає декларованим цілям і завданням теми, дисципліни, практики, освітньої програми тощо;
- відсутність об'єктивних критеріїв оцінювання.

Наведений перелік не є вичерпним і не охоплює всіх діянь, що можуть містити ознаки порушення академічної доброчесності.

2.8. *Вплив у будь-якій формі* (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

2.9. Надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання.

4. НОРМИ І ПРАВИЛА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ТА ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

4.1. Поважати права та свободи здобувачів вищої освіти і колег відповідно до українських і міжнародних правових норм, суспільної моралі та професійної етики.

4.2. Бути носієм моралі, її виразником і захисником, прикладом високої культури, професійної майстерності й здорового способу життя.

4.3. Сповідувати принципи академічної свободи та відповідальності у педагогічній, науково-педагогічній, науково-дослідницькій і виховній діяльності.

4.4. Діяти відкрито і прозоро у всіх сферах академічного життя.

4.5. Постійно працювати над підвищенням свого професійного, інтелектуального, культурного рівня, проявляти ініціативу, відповідальне ставлення і творчий підхід до виконання службових обов'язків, передавати свій досвід колегам.

4.6. Зміцнювати культуру наукової сумлінності у всіх видах наукової діяльності, дотримуючись етичних норм. Усвідомлювати відповідальність за виникнення небезпеки для окремої людини, суспільства, економіки або природи, яку може заподіяти застосування неперевірених нових наукових знань.

4.7. Забезпечувати бездоганну чесність і прозорість на всіх стадіях наукового дослідження, вважати неприпустимим прояви плагіату, самоплагіату, фабрикавання і фальшування даних.

4.8. Практикувати інноваційні педагогічні технології, спрямовані на гармонійне поєднання світоглядних, комунікаційних, компетентнісних аспектів, розвиток активного інтелекту й соціальної корисності особистості.

4.9. Науково обґрунтовувати використання віртуальних технологій в освітньому процесі, не допускати проявів шкідливого впливу на свідомість людини, експлуатації її інтелекту, підміни істинного знання віртуальним захопленням.

4.10. Формувати гнучкі науково-освітні програми і курси, адаптовані у середовище сучасних інформаційно-комунікаційних технологій і бізнес-практик, дотримуючись принципу інформаційної цінності та етики.

4.11. Сумлінно проводити на високому професійному рівні кожне заняття, не допускати безпринципності в освітньому процесі, дотримуючись педагогічного такту. Формувати на заняттях дух взаємного порозуміння та доброзичливості.

4.12. Об'єктивно оцінювати знання здобувачів вищої освіти, не допускаючи особистої неприязні, впливу родини, друзів чи службових осіб.

4.13. Поважати думку здобувача вищої освіти і підтримувати студентські пропозиції, спрямовані на утвердження академічних чеснот. Підтримувати здобувачів вищої освіти у наукових починаннях і сприяти розкриттю їх наукового потенціалу.

4.14. Не створювати здобувачам вищої освіти на заняттях чи іспитах сприятливих умов для списування, використання недозволених матеріалів, фальсифікації даних під час складання іспитів, заліків, захистів кваліфікованих робіт.

4.15. Проводити просвітницьку роботу, виховувати сучасних професіоналів на засадах гуманізму, плюралізму та патріотизму.

5. НОРМИ І ПРАВИЛА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

5.1. Усвідомлювати своє покликання як здобувача вищої освіти університету оволодіти спеціальністю і бути корисним суспільству.

5.2. Гідно нести звання здобувача вищої освіти університету, представляти свій заклад освіти, захищати його честь і сприяти створенню його позитивного іміджу.

5.3. Сповідувати принципи академічної свободи, інтелектуальної самостійності та відповідальності. Ініціювати пропозиції, спрямовані на удосконалення навчально-виховної роботи, гуманізацію навчального процесу й організацію внутрішнього життя академічної спільноти.

5.4. Підтверджувати свій рівень сумлінності у всьому навчальному процесі: виконувати графік навчального процесу, своєчасно складати заліки й екзамени, виконувати кваліфікаційні роботи.

5.5. Не допускати проявів академічної нечесності: прохання про сприяння, надання або отримання допомоги від третіх осіб під час складання будь-якого виду підсумкового контролю; наклепи на інших здобувачів вищої освіти та викладачів; використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної чи вищої оцінки; списування під час написання контрольної роботи, модульного контролю, складання заліку, іспиту.

5.6. Не пропонувати неправомірну винагороду викладачам при оцінюванні результатів виконання навчальних, кваліфікаційних, дослідницьких завдань та ін.

5.7. Не допускати хибного трактування колективізму під час іспиту, заліку. Не копіювати в інших здобувачів вищої освіти звіти, курсові, кваліфікаційні роботи та ін.

5.8. Сповідувати культуру наукової сумлінності під час здійснення всіх видів наукової діяльності, не допускати плагіату в наукових і кваліфікаційних працях.

5.9. Не здійснювати самовільно аудіо- чи відеозапису навчальних лекцій.

5.10. Поважати викладача як людину, особистість, педагога і співпрацювати для утвердження академічних чеснот, розвитку науково-освітніх новацій і захисту суспільної моралі.

5.11. Розвивати в собі лідерські якості, вміння працювати в команді та духовно-інформаційну мобільність.

5.12. Дотримуватись культури поведінки і спілкування, відстоювати морально-етичні принципи і стандарти, цивілізовані підходи і норми світосприйняття.

5.13. Бути зібраним, охайним, шляхетним у буденному житті, підтримувати відповідний зовнішній вигляд.

5.14. Створювати і підтримувати сприятливий морально-психологічний клімат у студентському середовищі, бути толерантним.

5.15. Проявляти активну життєву позицію; бути ініціативним у всіх сферах життя академічної спільноти університету.

5.16. Бережливо ставитися до майна університету та його інфраструктури, дотримуватися чистоти і порядку в усіх приміщеннях університету, на його території, в гуртожитку.

6. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

6.1. Учасники освітнього процесу Університету несуть відповідальність за порушення академічної доброчесності відповідно до вимог законодавства України.

6.2. За порушення академічної доброчесності науково-педагогічні, наукові, педагогічні працівники Університету можуть бути притягнені до академічної відповідальності, зокрема:

- попередження;
- догана;
- відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;
- позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів (зокрема, вчених рад навчально-наукових інститутів / факультетів / Університету; спеціалізованих вчених рад Університету) чи займати визначені законом посади;
- позбавлення можливості здійснювати наукове керівництво аспірантами / наукове консультування докторантів;
- дострокове розірвання контракту.

6.3. За підтверджене порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- попередження;
- повторне проходження оцінювання результатів їх навчальної діяльності (контрольна робота, екзамен, залік тощо);
- повторне вивчення відповідного освітнього компонента освітньої-професійної (освітньо-наукової) програми;
- недопущення до захисту кваліфікаційної роботи;
- відрахування з Університету;
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання;
- відкликання публікації, кваліфікаційної, курсової, конкурсної роботи з подальшого розгляду.

6.4. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про недотримання нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної

відповідальності;

- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

6.5. Повідомлення про порушення академічної доброчесності здійснюється особисто відповідно ієрархії підпорядкованості залучених суб'єктів.

Особам, які повідомили про порушення академічної доброчесності, гарантується захист від переслідування в разі відсутності факту навмисного наклепу.

6.6. Застосування конкретного виду академічної відповідальності залежить від ступеня порушення академічної доброчесності.

У разі виявлення порушення академічної доброчесності викладачем, керівником кваліфікаційної роботи, завідувачем кафедри, директором навчально-наукового інституту/деканом факультету, він подає на ім'я Ректора клопотання про створення Комісії з академічної доброчесності для розгляду виявленого порушення. У клопотанні вказується обґрунтована інформація по суті порушення та пропозиція щодо виду академічної відповідальності для порушника. Не допускається подання клопотання без обґрунтованої інформації по суті порушення, з неправдивою (наклепницькою) інформацією про факт порушення, яка базується на неперевіренних фактах (носить характер припущення), анонімного клопотання.

Клопотання може бути також подано від імені здобувача вищої освіти у разі, якщо він став свідком порушення академічної доброчесності або готовий надати обґрунтовану інформацію щодо скоєння порушення академічної доброчесності з боку іншого здобувача вищої освіти чи співробітника Університету.

Повноваження Комісії з питань академічної доброчесності Університету:

- розглядати заяви щодо порушення академічної доброчесності, здійснювати їх аналіз і готувати відповідні висновки;

- залучати до роботи комісії фахівців із відповідної галузі знань, а також використовувати технічні та програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою.

До складу комісії входять за посадою проректор з науково-педагогічної, навчальної роботи і міжнародних зв'язків, директор відповідного навчально-наукового інституту/декан відповідного факультету, а також не менше п'яти науково-педагогічних працівників за відповідною спеціальністю або галуззю знань і не менше двох представників студентства. Представниками студентства має бути голова РСС Університету та/або голови РСС навчально-наукових інститутів / факультетів загальноуніверситетського підпорядкування.

До складу комісій не можуть входити особи, які притягувались до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності. У разі встановлення факту порушення академічної доброчесності членом комісії він виводиться з її складу наказом ректора.

Організаційною формою роботи комісії є засідання. Засідання комісії веде її голова, за його відсутності – заступник. Повноваження щодо ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду на засіданні здійснює секретар.

На засідання комісії запрошується особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення академічної доброчесності. Про дату, час і місце проведення засідання особа, відносно якої розглядається питання про порушення академічної доброчесності, попереджається щонайменше за два дні.

Комісія надає можливість особі, відносно якої розглядається питання щодо порушення академічної доброчесності, ознайомитися з матеріалами про встановлення факту порушення академічної доброчесності, подати до них зауваження, надати усні та/або письмові пояснення чи відмовитися від надання будь-яких пояснень.

Засідання комісії вважається правомірним у разі, якщо участь у його роботі бере не менше

двох третин членів. Рішення комісії приймається відкритим голосуванням і вважається прийнятним, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні.

За результатом проведеного засідання комісія готує висновок щодо підтвердження чи спростування факту порушення академічної доброчесності. За умови підтвердження факту порушення академічної доброчесності у висновку зазначаються пропозиції щодо вживання відповідних заходів. Особа, відносно якої розглядається питання про порушення академічної доброчесності, ознайомлюється із висновком комісії. Висновок подається ректору Університету для подальшого розгляду і прийняття рішення по суті.

6.7. У разі незгоди з висновком комісії особа, відносно якої розглядалося питання щодо порушення академічної доброчесності, має право його оскаржити.

Апеляція подається особисто порушником на ім'я ректора у десятиденний термін після оголошення рішення комісії. У разі надходження апеляції, ініціатором якої є здобувач вищої освіти, що навчається в університеті, або співробітник університету, розгляд апеляції здійснюється апеляційною комісією, створеною за наказом ректора.

У цьому випадку для розгляду апеляції створюється Апеляційна комісія, склад і термін роботи якої затверджується наказом ректора. Рішення Апеляційної комісії щодо розгляду апеляційної заяви є остаточним і оскарженню не підлягає.

В апеляції учасник освітнього процесу зазначає:

- персональну інформацію заявника (ПІБ, контактний телефон, електронна адреса, назва структурного підрозділу, посада/група, спеціальність, курс) і викладає суть питання;
- висновок, що оскаржується;
- пояснення того, в чому полягає неправомірність рішення та обґрунтування заперечень;
- опис матеріалів і документів, які додаються при необхідності.

Апеляція розглядається відповідною комісією у тижневий термін з наступного дня після виходу наказу ректора про розгляд апеляції, якщо інший термін не зазначено в наказі. Висновки комісії оформлюються відповідним протоколом і подаються на розгляд ректору, який приймає остаточне рішення щодо результатів розгляду порушення (призначення виду академічної відповідальності, рекомендація щодо розгляду питання про призначення виду академічної відповідальності Вченою радою та ін.).

6.8. Дії, в яких наявні ознаки порушення академічної доброчесності, можуть також бути підставою для притягнення особи до дисциплінарної, цивільно-правової, адміністративної, кримінальної відповідальності у випадках і порядку, встановлених законодавством. Притягнення особи до відповідальності за порушення академічної доброчесності може здійснюватися незалежно від притягнення до інших видів відповідальності.

7. УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

7.1. Управління процесами забезпечення академічної доброчесності в Університеті відбувається на всіх рівнях у рамках визначеної субординації та організаційної структури.

Рівнями і суб'єктами управління процесами забезпечення академічної доброчесності в Університеті визначено наступні:

- рівень особистості (здобувачі вищої освіти, їхні батьки або опікуни/піклувальники; науково-педагогічні, наукові та інші категорії співробітників);
- рівень інституційний (формальні та неформальні лідери, ректор, керівники структурних підрозділів, у т.ч., проректори, декани, директори навчально-наукових інститутів, завідувачі кафедр, голови рад і профспілок);
- національний рівень (Міністерство освіти і науки України, Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, судова система, громадські організації і спілки);
- міжнародний рівень (міжнародні та зарубіжні організації, які визначають міжнародні

стандарти акредитації університетів та освітніх програм, зарубіжні інституції і їх представники).

7.2. До обов'язків суб'єктів управління процесами забезпечення академічної доброчесності в Університеті належать:

- розвиток єдиної організаційної культури Університету та структурних підрозділів, у т.ч. культури академічної доброчесності;
- поширення ключових цінностей серед співробітників і студентів, упровадження культури постійного вдосконалення у науково-освітню практику;
- мінімізація бюрократичних процедур до рівня, який забезпечить високу продуктивність роботи учасників освітнього процесу;
- проведення аналізу внутрішньої діяльності та процесів з метою виявлення можливостей їх покращення, запобігання порушень етичних стандартів.

7.3. Популяризація принципів академічної доброчесності проводиться на всіх рівнях управління процесами забезпечення академічної доброчесності.

Керівники структурних підрозділів забезпечують належне інформування, методичну, аналітичну і консультативну підтримку особисто та з використанням інструментарію веб-сайту університету і веб-сторінок очолюваних структурних підрозділів.

Бібліотека Університету має забезпечувати формування підбірок інформаційних, аналітичних і наукових публікацій, що розміщуються у приміщеннях бібліотеки та її веб-сторінках, моніторинг вимог щодо цитування.

Рада студентського самоврядування забезпечує популяризацію принципів академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти всіх рівнів здобуття освіти.

Формами популяризації принципів академічної доброчесності можуть також виступати друк буклетів, постерів, підготовка і поширення фото- та відеоматеріалів, виставок, участь і проведення спеціалізованих та відкритих курсів, у т.ч. відкритих онлайн-курсів, вебінарів, публічних лекцій, «круглих столів» і дискусій, інтеграція спеціалізованих тем у програми навчальних дисциплін, функціонування «гарячої лінії» та скриньки для звернень і т.ін.

7.4. Контроль за станом забезпечення академічної доброчесності на всіх рівнях покладається на проректора науково-педагогічної, навчальної роботи і міжнародних зв'язків. Відомості про стан забезпечення академічної доброчесності на всіх рівнях щорічно оприлюднюються у формі окремого звіту або частини звіту ректора.

8. ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ, НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИХ ПРАЦЬ, НАУКОВИХ МАТЕРІАЛІВ НА НАЯВНІСТЬ ОЗНАК АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ

8.1. Перевірка всіх видів письмових робіт на наявність ознак академічного плагіату є обов'язковою. Дотримання принципів академічної доброчесності забезпечують учасники освітнього процесу. Здобувачі вищої освіти засвідчують дотримання принципів академічної доброчесності шляхом підписанням декларації (Додаток А), яку додають до своєї письмової роботи.

Перевірка на наявність ознак академічного плагіату проводиться за допомогою програмно-технічних засобів (далі – програми), які дозволяють згенерувати звіт за результатами перевірки (далі – звіт) зі встановленням факту наявності чи відсутності плагіату наступних робіт і в такому порядку:

8.1.1. Кваліфікаційних (атестаційних) робіт (проектів) здобувачів освіти (далі – робіт здобувачів).

На етапі подання до захисту робіт здобувачів, передбачених певною освітньо-професійною програмою, вони засвідчують дотримання принципів академічної доброчесності підписанням декларації (Додаток А), яка разом із рецензією керівника долучається до роботи.

Зазначені роботи за 20 робочих днів до дати захисту подаються відповідальною особою від кафедри уповноваженій особі у вигляді електронного файлу у форматі pdf, doc, docx. Уповноважена особа протягом 5-10 робочих днів (залежно від обсягів наданої для перевірки роботи) здійснює перевірку наданої роботи за допомогою програм UNICHECK / StrikePlagiarism і формує довідку про результати перевірки (Додаток Б), яку передає завідувачу кафедри-

На підставі довідки про результати перевірки (Додаток Б) на засіданні кафедри приймається рішення про допуск кваліфікаційних (атестаційних) робіт (проектів) здобувачів освіти до захисту.

8.1.2. Навчально-наукових праць співробітників.

Навчально-наукові праці співробітників Університету, зокрема, підручники, монографії, навчальні посібники, які видаються з грифом «Рекомендовано до видавництва Вченою радою Державного університету економіки і технологій» надаються уповноваженій особі для перевірки за допомогою програм UNICHECK / StrikePlagiarism у вигляді електронного файлу у форматі pdf, doc, docx автором за 10 робочих днів до розгляду цієї роботи на засіданні відповідної кафедри.

Завідувачем кафедри після аналізу документів щодо результатів перевірки роботи та/або усунення недоліків приймається рішення про направлення роботи для подальшого її розгляду науково-методичною радою. Рішення зазначається у витягу протоколу засідання кафедри. Науково-методична рада приймає працю до розгляду лише за наявності такого рішення у витягу протоколу кафедри.

8.1.3. Тез наукових доповідей у збірниках матеріалів науково-практичних заходів, наукових статей та інших праць, поданих до опублікування у періодичних виданнях (далі – наукові матеріали).

Перевірка наукових матеріалів на наявність ознак академічного плагіату здійснюється автором (авторами) самостійно до встановленого терміну їх подання у редакційно-видавниче відділення.

Результати перевірки автор (автори) зобов'язаний (зобов'язані) надати секретарю оргкомітету (у разі підготовки збірника матеріалів науково-практичного заходу Університету) або відповідальному співробітнику редакційно-видавничого відділення (у разі опублікування матеріалів у періодичному виданні). Схвалення збірника матеріалів науково-практичного заходу до друку можливе за наявності витягу засідання оргкомітету з позитивним рішенням і зазначенням результатів перевірки.

8.2.1. Критерії допуску роботи для здобувачів:

25% схожості - висока оригінальність тексту роботи; робота допускається до захисту або (та) опублікування;

25-40% схожості - достатня оригінальність тексту роботи; робота може бути допущена до захисту або (та) опублікування (за умови ухвали такого рішення на засіданні кафедри);

41-69% схожості - середня оригінальність тексту роботи; робота може бути допущена за умови доопрацювання і повторної перевірки;

69% і більше схожості - низька оригінальність тексту роботи; робота потребує розгляду на засіданні кафедри щодо її допуску до захисту та в разі необхідності доопрацювання і повторної перевірки.

8.2.2. Критерії допуску роботи для співробітників:

25% схожості - висока оригінальність тексту роботи; робота допускається до захисту або (та) опублікування;

25-40% схожості - достатня оригінальність тексту роботи; робота може бути допущена до захисту або (та) опублікування (за умови ухвали такого рішення на засіданні кафедри);

41-50% схожості - середня оригінальність тексту роботи; робота може бути допущена за умови доопрацювання і повторної перевірки;

51% і більше схожості - низька оригінальність тексту роботи; робота не допускається для подальшого розгляду і потребує суттєвого доопрацювання та повторної перевірки.

9. ЗАХОДИ З ПОПЕРЕДЖЕННЯ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ОСВІТНЬО-НАУКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

9.1. Попередження порушень академічної доброчесності в Університеті здійснюються структурними підрозділами Університету за допомогою проведення комплексу профілактичних заходів, основні з яких полягають у:

- інформуванні співробітників і здобувачів Університету про необхідність дотримання вимог чинного законодавства в галузі освітньої і наукової діяльності, виконання цього Положення, а також загальноприйнятих норм і правил академічної етики;
- підписанні співробітниками та здобувачами Університету Декларації про дотримання принципів академічної доброчесності;
- організації заходів із популяризації основ академічної культури;
- розгляді основ академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин під час засідань наукових гуртків кафедр;
- розповсюдженні методичних матеріалів з уніфікованим визначенням вимог щодо належного оформлення посилань у письмових роботах;
- проведенні науково-практичних заходів з питань упровадження академічної доброчесності в освітньо-наукову діяльність здобувачів («круглі столи», семінари, тренінги та ін.);
- створенні інформаційних і методичних матеріалів, присвячених інформаційній грамотності та попередженню плагіату, а також підтримка в актуальному стані відповідного розділу офіційного сайту Університету;
- створенні та розміщенні у приміщенні Університету матеріалів, присвячених популяризації принципів академічної доброчесності серед здобувачів.

10. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

10.1. Положення розглядається і затверджується рішенням Вченої ради Університету та вводиться в дію наказом Ректора.

10.2. Зміни і доповнення до Положення приймаються в тому самому порядку, що і саме Положення.

10.3. Контроль за виконанням вимог Положення несуть посадові особи Університету, відповідно до їх функціональних обов'язків.

ПОГОДЖЕНО

на засіданні науково-методичної ради 27.01.2021 року (протокол № 3)

Голова науково-методичної ради,
проректор з науково-педагогічної,
навчальної роботи і міжнародних зв'язків

Проректор з науково-педагогічної та виховної роботи
Начальник юридичного відділу
Голова РСС

Сергій ГУШКО

В. ОРЛОВ

О. СЛІСАРЕНКО

Г. ВЕЛИКА

Додаток А

Зразок Декларації
про дотримання академічної доброчесності під час написання курсової/дипломної роботи
Здобувачем вищої освіти
Державного університету економіки і технологій

Я, _____ студент(ка) _____ курсу, групи _____ Державного університету економіки і технологій розумію і підтримую політику закладу з академічної доброчесності. Я не надавав(ла) і не одержував(ла) заборонену допомогу під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

(дата)

(підпис)

(ініціал, прізвище)

Додаток Б

Д О В І Д К А
про перевірку тексту роботи програмно-технічними засобами

Текст (вибрати необхідне):

- кваліфікаційної роботи;
 навчальної/наукової праці;
 наукових матеріалів

« _____ », (назва)

автором/авторами або виконавцем якої є:

_____ (ПІБ)
 _____ (структурний підрозділ, кафедра, лабораторія)

обсягом ____ сторінок друкованого тексту перевірено програмно-технічним засобом
 « _____ ».

Рівень оригінальності становить ____%.

При перевірці посилань програмою визначено окремі співпадіння із:

- власними публікаціями;
 термінологією;
 посиланнями на літературу, праці вчених;
 посиланнями на законодавство;
 загальноновживаними фразами.

Матеріали було розглянуто та рекомендовано до
 _____ на засіданні
 (подальшого розгляду, друку, опублікування)

_____ (структурний підрозділ, кафедра, лабораторія)

Державного університету економіки і технологій від «__» _____ 20__ р.
 протокол №__.

Керівник підрозділу (підпис) ініціал, прізвище

Дата _____